

CZYJE PODPISY ZNAJDZIEMY POD DEKLARACJĄ?

Biogramy znanych osób, które złożyły swoje podpisy pod „Polską Deklaracją o Podziwie i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych”

Tadeusz Kantor (1915-1990)

Podpis złożył jako uczeń Gimnazjum im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie.

Biogram krótki za: <https://culture.pl/pl/tworca/tadeusz-kantor>

Reżyser, twórca happeningów, malarz, scenograf, pisarz, teoretyk sztuki, aktor we własnych przedstawieniach, wykładowca krakowskiej ASP. Znany na świecie jako wybitna, oryginalna osobowość teatru XX wieku, jako twórca własnej grupy teatralnej i spektakli.

Biogram szczegółowy za: <http://polska1926.pl/osoby/192246>

Tadeusz Kantor urodził się 6 kwietnia 1915 r. w Wielopolu Skrzyńskim w rodzinie o korzeniach żydowskich. Matka Tadeusza, Helena z Bergerów, została opuszczona przez jego ojca i w 1918 przeniosła się z dziećmi do Tarnowa. Tam Tadeusz rozpoczął naukę w Szkole Ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim Męskim, a w latach 1925-1933 w Gimnazjum im. Kazimierza Brodzińskiego. W 1934 roku zapisał się na Wydział Malarstwa Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych do pracowni prof. Władysława Jarockiego. Równocześnie studiował malarstwo dekoracyjne i teatralne u Karola Frycza, malarza, scenografa i dyrektora teatrów krakowskich. Złożył u niego egzamin końcowy 12 grudnia 1939 roku. W czasie II wojny światowej Tadeusz Kantor pracował jako malarz pokojowy w Krakowie. Działał w podziemnym teatrze oraz stworzył m.in. Grupę Młodych Plastyków i organizował tajne wystawy. Ojciec Kantora aresztowany w 1940 roku, zginął w Auschwitz wiosną roku 1942. Tadeusz wraz z kolegami zainicjował powstanie podziemnego Teatru Niezależnego, którego próby odbywały się w domu Ewy Jurkiewicz - pierwszej żony Kantora. W 1948 roku współorganizował I Wystawę Sztuki Nowoczesnej w Krakowie, na której pokazał obrazy metaforyczne. Od połowy lat 40. do połowy lat 70. projektował scenografię i kostiumy dla teatrów zawodowych. Lata 1950-1954 stanowiły przerwę w oficjalnym życiu artystycznym z uwagi na sprzeciw Kantora przeciw doktrynie socrealizmu. W roku 1955, nawiązując do przedwojennego Teatru Artystów Cricot, założył wraz z Marią Jarewą i Kazimierzem Mikulskim Teatr Cricot2.

W 1957 wraz z innymi artystami reaktywował Grupę Krakowską. Odbił wiele podróży zagranicznych, które stały się dla niego inspiracją do tworzenia projektów

w nowych formach. W początku lat 60. zrezygnował całkowicie z obrazowania rzeczywistości, realizując m.in. swoją autorską ideę ambalaży. W 1961 roku ożenił się z Marią Stangret. Od 1965 roku zaangażował się w realizację happeningów artystycznych (m.in. z Galerią Foksal). W 1975 roku ogłosił manifest Teatru Śmierci, realizując legendarny spektakl „Umarła klasa”. W latach 80. pokazał z Teatrem Cricot 2 kolejne słynne spektakle „Wielopole, Wielopole” (1980), „Niech szeznią artyści” (1985) i „Nigdy tu już nie powrócę” (1988). U schyłku jego życia powstał cykl obrazów „Dalej już nic” – jako podsumowanie przeszłości. W 1990 Kantor przygotował ostatni spektakl „Dziś są moje urodziny” dla Teatru Cricot 2. Zmarł nagle podczas jego próby 8 grudnia 1990 roku w Krakowie.

Jan Karski (1914-2000)

Podpis złożył jako Jan Kozielski, uczeń szkoły powszechnej nr 4 w Łodzi.

Biogram krótki:

Dyplomata, prawnik, historyk, profesor Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie, w czasie II wojny światowej kurier i emisariusz Polskiego Państwa Podziemnego, jako jeden z pierwszych poinformował opinię międzynarodową o Zagładzie Żydów na okupowanych terenach Polski, odznaczony polskim Orderem Orła Białego i amerykańskim Medalem Wolności. Uhonorowany przez Yad Vashem medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Szczegółowy biogram za: <https://www.jankarski.net/pl/o-janie-karskim/historia-jana-karskiego.html>

Jan Kozielski (Jan Karski to pseudonim) urodził się w 1914 roku w Łodzi. Wychował się w katolickiej rodzinie jako najmłodszy z ośmiorga rodzeństwa. Ukończył prawo i dyplomację na Uniwersytecie Lwowskim oraz Wołyńską Szkołę Podchorążych Rezerwy. Tuż przed wybuchem II wojny światowej rozpoczął karierę dyplomatyczną w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Po wkroczeniu Rosjan na wschodnie tereny Polski we wrześniu 1939 roku, Karski wraz z tysiącami polskich oficerów znalazł się w sowieckiej niewoli. Dzięki szczęśliwemu splotowi okoliczności przedostał się do niemieckiej strefy okupacyjnej i uciekł z transportu, podczas gdy większość jego towarzyszy broni zamordowano w 1940 roku w Katyniu.

Po dotarciu do Warszawy Karski zaangażował się w działalność ruchu oporu i został kurierem Polskiego Państwa Podziemnego. Obdarzony fotograficzną pamięcią i władający kilkoma językami kilkakrotnie wyruszał z misją do polskiego rządu na uchodźstwie we Francji i Wielkiej Brytanii, przewożąc tajne instrukcje i rozkazy. Przyczynił się do budowy struktur Polskiego Państwa Podziemnego i funkcjonowania tej największej w okupowanej Europie organizacji polityczno-wojskowej. Podczas trzeciej misji został aresztowany i torturowany przez Gestapo, próbował popełnić samobójstwo. Po odbiciu przez żołnierzy Armii Krajowej kontynuował konspiracyjną działalność.

W ramach przygotowań do ostatniej i najważniejszej misji Karski dwukrotnie został wprowadzony do warszawskiego getta, by na własne oczy zobaczyć tragiczną sytuację Żydów. W przebraniu ukraińskiego żołnierza spędził również kilka godzin w obozie przejściowym w Izbicy, z którego Żydów transportowano do obozów zagłady w Sobiborze i na Majdanku. Tam ponownie widział nieludzko traktowanych, umierających z głodu i rozstrzeliwanych ludzi.

W 1942 roku Karski przekazał informacje o eksterminacji Żydów zachodnim sojusznikom. Osobiście dostarczył szczegółowe raporty i jako naoczny świadek zaapelował do brytyjskiego Ministra Spraw Zagranicznych Anthony'ego Edena, przedstawiciele brytyjskich mediów i establishmentu o podjęcie działań mających na celu powstrzymanie Holokaustu. W lipcu 1943 roku, w dwa miesiące po zagładzie warszawskiego getta, Karski spotkał się w Białym Domu z Prezydentem Stanów Zjednoczonych, Franklinem D. Rooseveltem. Rozmowy Karskiego nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, a interwencja aliantów nigdy nie nastąpiła.

Po wojnie Jan Karski pozostał w USA, nie mógł wracać do komunistycznej Polski. Po ukończeniu studiów i uzyskaniu doktoratu na Uniwersytecie Georgetown w Waszyngtonie, przez czterdzieści lat wykładał stosunki międzynarodowe i teorię komunizmu w tamtejszej School of Foreign Service, kuźni amerykańskiej elity dyplomatycznej. W 1965 roku ożenił się z Polą Nireńską, polską Żydówką, wybitną tancerką i choreografką, która straciła część swojej rodziny podczas Holokaustu. W 1992 roku popełniła samobójstwo. O swoich doświadczeniach Karski napisał książkę pod angielskim tytułem *Story of a Secret State*, wydaną w 1944 roku w Stanach Zjednoczonych, gdzie stała się bestsellerem (w Polsce została wydana dopiero w 1999 i 2004 roku pod tytułem *Tajne państwo*). *Tajne państwo* przetłumaczono na wiele języków i wydano m.in. w Wielkiej Brytanii, Niemczech i w Hiszpanii.

Przez wiele lat Jan Karski nie ujawniał swoich wojennych przeżyć. Jego rola w informowaniu wolnego świata o trwającej zagładzie stała się znana dopiero po wywiadzie, jakiego udzielił w 1978 roku Claudowi Lanzmannowi realizującemu film „Shoah”. W 1982 roku jerozolimski Instytut Yad Vashem przyznał Karskiemu tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata, a w 1994 roku rząd Izraela oraz rodzinne miasto Łódź przyznały mu honorowe obywatelstwo.

W 1995 roku Jan Karski otrzymał z rąk Prezydenta Lecha Wałęsy Order Orła Białego, a 29 maja 2012 roku Prezydent Barack Obama odznaczył go pośmiertnie Prezydenckim Medalem Wolności, najwyższym amerykańskim odznaczeniem cywilnym.

Józef Lange (1897-1972)

Złożył podpis jako członek Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów.

Biogram krótki za: <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/1261,lange-jozef.html>

Właściciel zakładu garbarskiego, kolarz z pierwszej połowy lat dwudziestych, członek drużyny torowej, która zdobyła w 1924 pierwszy w historii medal olimpijski dla Polski.

Szczegółowy biogram za: <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/1261,lange-jozef.html>

Urodzony 16 marca 1897 w Warszawie, ukończył 6-klasową szkołę realną, gdzie oprócz normalnej nauki uczestniczył w tajnych kursach samokształceniowych i zajęciach paramilitarnych. W latach 1915-1917 służył w oddziałach Polskich Legionów. 1 listopada 1918 wstąpił do Wojska Polskiego, pełniąc służbę w adiutanturze Komendy m. Warszawy. W składzie 11 pułku uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Przez cały okres międzywojenny prowadził zakład garbarski swojego ojca. Jego pasją była jazda na rowerze, zaczął startować w barwach Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów (1921-1928) oraz stołecznej Legii (1928-1930), stał się najwszechstronniejszym polskim kolarzem pierwszej połowy lat dwudziestych. Jeszcze w latach trzydziestych z 21 rekordów krajowych w różnych konkurencjach i na różnych dystansach - 15 należało do Langego.

Sportowe sukcesy zawdzięczał pilnemu treningowi, uregulowanemu i higienicznemu trybowi życia (nigdy nie pił ani nie palił), dyscyplinie wewnętrznej i mimo nienadzwyczajnych warunków fizycznych (165 cm, 70 kg), wspaniałemu, silnemu sercu. Mówiono o nim "mały ciałem - wielki duchem" , "żelazny Lange" lub po prostu niezastąpiony Józio. Ulubieniec publiczności warszawskiego toru na Dynasach. Startował niemal we wszystkich konkurencjach na torze.

Na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu 1924 zdobył srebrny medal na 4000 m drużynowo (z Janem Łazarskim, Tomaszem Stankiewiczem i Franciszkiem Szymczykiem). Był to pierwszy w historii medal olimpijski dla Polski.

Był autorem historycznych dla polskiego kolarstwa "drogowego" zwycięstw: pierwszych mistrzostw Polski (1921) i pierwszego wieloetapowego wyścigu Dookoła Województwa Warszawskiego (1925). Ale największe sukcesy odniósł na torze. W pierwszych mistrzostwach Polski w 1921 w sprincie należał do najlepszych. Dwukrotnie, w 1925 i w 1928 (wraz z kolegami olimpijczykami) sięgnął po nieoficjalne rekordy świata w wyścigu drużynowym na 4000 m. Po raz ostatni wystąpił przed publicznością w pojedynku dla weteranów podczas zamknięcia toru na warszawskich Dynasach w 1937. Działał społecznie w ruchu sportowym (Legia) i w Zrzeszeniu Hodowli Gołębi Poczтовых (także powojenne hobby). W czasie okupacji niemieckiej mieszkał w Warszawie (brał udział w konspiracyjnych spotkaniach działaczy Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów). Po wojnie prowadził (mimo wielu trudności) zakład garbarski i zajmował się szkoleniem psów myśliwskich. Zmarł w Warszawie 11 sierpnia 1972.

Irena Sendlerowa (1910-2008)

Złożyła podpis jako Irena Krzyżanowksa (nazwisko panieńskie), uczennica Gimnazjum Humanistycznego Żeńskiego im. Heleny Trzcńskiej w Piotrkowie Trybunalskim.

Biogram krótki:

Działaczka społeczna, podczas II wojny światowej kierowniczką referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom „Żegota”, dzięki stworzonej przez nią wraz z jej koleżankami z Wydziału Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miasta St. Warszawy sieci pomocy,

uratowało się wiele dzieci żydowskich; sanitariuszka w czasie powstania warszawskiego. Odznaczona Orderem Orła Białego, medalem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata oraz Orderem Uśmiechu.

Szczegółowy biogram za: Karolina Dzieciołowska, <https://sprawiedliwi.org.pl/pl/o-sprawiedliwych/irena-sendlerowa/biografia-ireny-sendlerowej>

Irena Sendlerowa urodziła się 15 lutego 1910 roku w Warszawie. Dzieciństwo spędziła w Otwocku, gdzie jej ojciec, Henryk Stanisław Krzyżanowski, doktor, był dyrektorem sanatorium. „Wychowana byłam w duchu, że obojętna jest sprawa religii, narodu, przynależności do jakiejś rasy – ważny jest człowiek!” – pisała w życiorysie.

Kiedy Irena Sendlerowa miała 7 lat, jej ojciec zmarł na tyfus plamisty. Wówczas przeniosły się z matką najpierw do Tarczyna, a następnie do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie mieszkała ich rodzina. Tam Irena zdała do Gimnazjum Humanistycznego Żeńskiego im. Heleny Trzczińskiej. Działała w miejscowym harcerstwie.

Studia na Uniwersytecie Warszawskim podjęła w 1928 roku. Podczas nauki wstąpiła do Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej. Studiowała z przerwami prawo i polonistykę, żadnego z kierunków nie ukończyła. Niedługo przed wybuchem drugiej wojny światowej przygotowała pracę magisterską poświęconą Elizie Orzeszkowej a jej obronę – prawdopodobnie – planowała na jesień 1939 roku.

W 1931 roku poślubiła Mieczysława Sendlera, asystenta na wydziale filologii klasycznej UW. Oficer kampanii wrześniowej spędził w niemieckim obozie jenieckim w Woldenbergu pięć i pół roku.

Życie zawodowe rozpoczęła w 1932 roku podejmując pracę w dziale prawnym Sekcji Pomocy Matce i Dziecku przy Wolnej Wszechnicy Polskiej. Pełniła jednocześnie funkcję pracowniczki socjalnej, psychoterapeutki i – powiedzielibyśmy dziś – edukatorki seksualnej. Kiedy w 1935 roku sekcję zlikwidowano, dostała etat w Wydziale Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miasta St. Warszawy. Tam zastała ją wojna.

W krótkim czasie po wejściu Niemców do Polski, razem z koleżankami z Wydziału Jadwigą Piotrowską, Ireną Schultz i Jadwigą Deneką, zaczęły organizować pomoc dla Żydów. „Podstawową pomocą w opiece społecznej był wywiad środowiskowy. A więc fałszowałyśmy wywiady – tzn. podstawiało się zmyślane nazwiska i w ten sposób zdobywałyśmy pieniądze, produkty żywnościowe, odzież”, zapisała w oświadczeniu dla Instytutu Yad Vashem.

Po 16 listopada 1940 roku, kiedy Niemcy zamknęli getto warszawskie, Sendlerowa wchodziła na jego teren dzięki przepustce wydanej przez dyrektora Miejskich Zakładów Sanitarnych, Juliusza Majkowskiego. Jej działania w tym czasie miały charakter indywidualny. Odwiedzała przyjaciół i znajomych. Dostarczała żywność, lekarstwa, pomagała w wyprzedawaniu dobytku. Z czasem zaczęła pomagać przy organizacji zajęć dla dzieci, koncertów.

„Większość opiekunek społecznych miała przepustki, ale dzieci z getta wyprowadzały tylko incydentalnie. Opiekunki w większości podejmowały pracę po wyprowadzeniu dzieci lub dorosłych z getta”, świadczyła Jadwiga Piotrowska. „W ciągu okresu 1940-1942

umieściłyśmy po stronie polskiej kilkanaście niemowląt żydowskich w wieku do I roku”, wspominała Sendlerowa. Prawdopodobnie jeszcze przed 22 lipca 1942 roku - rozpoczęciem przez Niemców akcji likwidacyjnej w getcie warszawskim - poszukiwała finansowych środków na ratowanie dzieci żydowskich. Po rozpoczęciu akcji jej przepustka nadal była ważna.

Najpewniej w styczniu 1943 roku nawiązała kontakt z Julianem Grobelnym „Trojanem”, prezesem Rady Pomocy Żydom „Żegota”. Włączenie się w strukturę tej konspiracyjnej polsko-żydowskiej organizacji umożliwiło połączenie wysiłków pracownic Wydziału Opieki. Przyjęła pseudonim „Jolanta”. Przekazywała pieniądze podopiecznym, wyszukiwała bezpieczne do ukrywania się lokale.

W sierpniu 1943 roku weszła w skład powołanego przy „Żegocie” referatu dziecięcego.

We wrześniu przejęła jednostkę od kierującej nią Aleksandry Dargielowej. Kilkanaście dni później aresztowało ją gestapo. Z więzienia Pawiak wydostała się dzięki finansowemu wsparciu Rady – akcję uwolnienia przeprowadziła znajoma z Wydziału Opieki Maria Palester. Stała się Klarą Dąbrowską, zmieniała miejsca zamieszkania i kontynuowała współpracę z „Żegotą”.

Powstanie warszawskie zastało ją u państwa Palestrów w dzielnicy Mokotów. Do września służyła jako pielęgniarka w punkcie sanitarnym przy ulicy Fałata. Pod nazwiskiem Zgrzembki ukrywał się z Sendlerową kolejny jej mąż Adam Celnikier, którego wcześniej wspomagała w getcie. Całą grupą uniknęli obozu w Pruszkowie i trafili na Okęcie, gdzie współtworzyli punkt szpitalny.

Kilka powojennych lat pomieszkiwały z nią ocalałe dziewczynki Irena Wojdowska i Teresa Tucholska. Rozstała się z Mieczysławem Sendlerem, po latach ponownie się zeszli. Urodziła dwóch synów i córkę. Jeden z chłopców zmarł niedługo po urodzeniu, drugi chorował na serce i odszedł przedwcześnie w latach 90.

Kontynuowała prace w Wydziale Opieki Społecznej. Angażowała się w działania społeczne i edukację. Działała w Lidze Kobiet, w Stołecznej Radzie Narodowej przewodniczyła komisjom do spraw wdów i sierot, zdrowia. Należała do Ogólnopolskiej Ligi do Walki z Rasizmem założonej przez działaczy „Żegoty”: Arczyńskiego, Bermana, Reka i Bartoszewskiego, oraz do warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci i Towarzystwa Szkoły Świeckiej. W 1947 roku wstąpiła do Polskiej Partii Robotniczej i weszła w skład władz partyjnych jako członkini Sekcji Opieki Społecznej przy Wydziale Socjalno-Zawodowym Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej. Działała w Ministerstwach Oświaty i Zdrowia. W 1950 roku, usunięta ze stanowiska naczelniczki Wydziału Opieki Społecznej Zarządu Miasta, objęła funkcję kierowniczką wydziału socjalnego w Związku Inwalidów, kilkanaście lat – do otrzymania renty w latach 60., o którą postarała się w związku z chorobą serca – kierowała technikami dla pracowników medycznych.

Z relacji córki, Janiny Zgrzembskiej, wynika, że po 1956 roku, na fali antysemickiej nagonki, rozważała wyjazd do Izraela. W marcu 1968 roku rozmawiała z Jadwigą Piotrowską o tworzeniu „nowej «Żegoty»”.

W 1946 roku otrzymała Złoty Krzyż Zasługi za ratowanie Żydów w czasie okupacji – pierwsze z wielu odznaczeń przyznanych po wojnie. Instytut Yad Vashem w Jerozolimie uhonorował ją tytułem Sprawiedliwej wśród Narodów Świata w 1965 roku. Kilkanaście lat później, w 1983 roku, podczas wizyty w Izraelu, zasadziła drzewko oliwne w Ogrodzie Sprawiedliwych. „Drzewko na górze w Jerozolimie to nawet coś więcej niż pomnik. Pomnik bowiem można by zniszczyć, a Drzewko Pamięci będzie zawsze rosnąć”.

Zmarła 12 maja 2008 roku w wieku 98 lat.

Danuta Szaflarska (1915-2017)

Złożyła podpis jako uczennica szkoły powszechnej im. św. Elżbiety w Nowym Sączu.

Biogram krótki:

Aktorka filmowa i teatralna, znana z ponad 180 ról, występowała przez 77 lat, łączniczka w Powstaniu Warszawskim, odznaczona Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

Szczegółowy biogram za: <http://www.filmweb.pl/person/Danuta+Szaflarska-3486>;
<https://culture.pl/pl/tworca/danuta-szaflarska>

Danuta Szaflarska przysła na świat w 1915 roku we wsi Kosarzyska na słowackiej granicy, w rodzinie nauczycieli. Jej rodzice nie mieli gdzie mieszkać. Początkowo odnajmowali pokój w leśniczówce, potem przeprowadzili się do szkoły. Już w dzieciństwie odkryła magię teatru, kiedy razem z bratem i dziećmi ze wsi odgrywała różne scenki. Kiedy miała 9 lat, zmarł nagle na zapalenie ślepej кишки jej ukochany ojciec. Wraz z matką i młodszym bratem opuściła wieś i wyjechała do Nowego Sącza. Tam w szkole zaczęła grać w kółku teatralnym, do którego zaprosił ją prowadzący je nauczyciel, Bolesław Barbacki, który usłyszał małą Danusię przy odmawianiu w szkole pacierza. Po ukończeniu gimnazjum chciała zostać lekarzem, jednak studiowanie medycyny było zbyt kosztowne. Wybrała więc Wyższą Szkołę Handlową w Krakowie. Jednak musiała przerwać studia, gdyż zachorowała na tyfus. Kiedy wyzdrowiała, jej gimnazjalni koledzy namówili ją do zdawania na studia aktorskie w Warszawie. Pierwsze podejście do egzaminu nie poszło jej dobrze, gdyż nie była przygotowana z wiedzy teoretycznej. Jednak zasiadający w komisji egzaminacyjnej Aleksander Zelwerowicz dał jej drugą szansę. Zalecił młodej Szaflarskiej przeczytanie "Pięćdziesięciu lat teatru" Orlicza. Przeczytała i została przyjęta. 14 września 1939 roku zadebiutowała na deskach Teatru na Pohulance w Wilnie. Grała tam do 1941, kiedy wyjechała do Warszawy. Tam była do końca wojny. Uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim, jako łączniczka.

Po wojnie, w latach 1945-1946 pracowała w Starym Teatrze w Krakowie, gdzie odkrył ją Leopold Buczkowski i zaangażował do swojego filmu "Zakazane piosenki". Ten film uczynił ją popularną w całej Polsce. Wraz z Jerzym Duszyńskim stworzyli pierwszą parę amantów polskiego kina. W 1946 roku dwutygodnik "Film" umieścił Danutę Szaflarską na okładce swego pierwszego numeru. Występowała w Łodzi w Teatrze Kameralnym (1946-1949). W 1949 roku, po likwidacji Teatru Kameralnego, wraz z zespołem Erwina Axera przeniosła się do Warszawy. Do 1957 roku występowała w Teatrze Współczesnym, potem w Narodowym (1954-1966). Od 1966 do emerytury w roku 1985 w Teatrze

Dramatycznym. Potem, gościnnie, występowała na scenach niemal wszystkich warszawskich teatrów. Erwin Axer tak o niej powiedział: "Każda jej rola błyszczy jak kryształ. Praca z nią należy do największych przyjemności reżysera. Ona jest tym kamertonem, który pozwala oceniać czystość gry całej orkiestry". Od 2010 należała do zespołu Grzegorza Jarzyny w TR Warszawa.

Jednocześnie grała w filmach u takich reżyserów, jak Tadeusz Konwicki, Andrzej Wajda, Agnieszka Holland, Dorota Kędzierzawska, Jerzy Stuhr, Władysław Pasikowski.

Była najdłużej pracującą i żyjącą polską aktorką.

Z okazji 99. urodzin aktorki TR Warszawa na Facebooku pisał: "Pani Danusia jest dla naszego zespołu prawdziwym skarbem, wzbogaca nas swoją ogromną mądrością i klasą, wielką pogodą ducha i doskonałym poczuciem humoru. Jest inspirującym wzorem do naśladowania nie tylko w pracy, ale i w życiu."

Wielokrotnie nagradzana za role filmowe i tetralne, m.in. Złotymi Lwami na festiwalu w Gdyni, Polską Nagrodą Filmową Orzeł, nagrodą Feliks Warszawski i wieloma innymi. Odznaczona Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski w 2015 r.

Zmarła w wieku 102 lat 19 lutego 2017 roku w Warszawie.

Propozycje pytań do quizu:

1. Tadeusz Kantor

- przed II wojną światową studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, w czasie wojny pracował jako malarz pokojowy
- w latach 70. XX wieku zrealizował spektakl teatralny, w którym odnosił się do swojej szkolnej klasy o tytule „Umarła klasa”
- był autorem licznych happeningów artystycznych, np. Panoramicznego happeningu morskigo, zrealizowanego z udziałem artystów, studentów i turystów na plaży w nadmorskich łazach w 1967

2. Jan Karski

- przed wojną był świetnie zapowiadającym się początkującym dyplomata
- podczas II wojny światowej, jako kurier Polskiego Państwa Podziemnego, dużo podróżował, także poza okupowaną Polską, przekazywał państwom alianckim informacje o tym, co dzieje się na ziemiach polskich
- po wojnie mieszkał w Stanach Zjednoczonych, jego książka opowiadająca o jego tajnej misji kurierskiej w czasie wojny stała się bestsellerem na całym świecie

3. Józef Lange

- prowadził zakład garbarski, miał różne pasje
- Mówiono o nim "mały ciałem - wielki duchem", miał świetną kondycję, którą zawdzięczał m.in. zdrowemu trybowi życia

- od dziecka związany z Warszawą, był ulubieńcem jej publiczności przed wojną

4. Irena Sendlerowa

- dzieciństwo spędziła w Otwocku, gdzie jej ojciec, lekarz, był dyrektorem sanatorium

- studiowała na Uniwersytecie Warszawskim, nie ukończyła studiów, gdyż wybuchła wojna

- w czasie wojny działała w konspiracji, organizowała pomoc dla innych, pracując oficjalnie w Zarządzie Miasta St. Warszawy

5. Danuta Szaflarska

- uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim, jako łączniczka

- w pierwszych latach po wojnie zasłynęła w całej Polsce dzięki pewnym piosenkom...

- pracowała prawie do końca swoich dni, zmarła w wieku 102 lat.